raadsvoorstel

Agendapunt 2022, nr. IX-pm
Zaaknummer 2100170
Te behandelen door W.T. Wassink

Onderwerp: Voorstel 3e begrotingswijziging 2023 GGD NOG

Aan de raad,

Inleiding
De GGD Noord- en Oost-Gelderland (NOG) is een gemeenschappelijke regeling. De GGD NOG voert voor de 22 deelnemende gemeenten, waaronder Winterswijk, de wettelijke gemeentelijke taken uit op grond van de Wet Publieke Gezondheid.

Op 25 mei 2022 heeft de raad besloten in te stemmen met en geen zienswijze in te dienen tegen de (concept) Programmabegroting 2023 GGD NOG. Deze (concept) Programmabegroting was gebaseerd op de bij het opstellen van die begroting beschikbare cijfers van het CPB (septembercirculaire voor het gemeentefonds 2021). Daarbij werd een ‘waarschuwing’ afgegeven dat deze indexering mogelijk later hoger uit zou vallen. De Programmabegroting 2023 van de GGD NOG is in het Algemeen Bestuur van de GGD op 7 juli 2022 vastgesteld.
Inmiddels zijn de nieuwe hogere indexcijfers van het CPB (maart 2022) doorgerekend voor de GGD-begroting 2023. De GGD voorziet dat een indexering van 5,89% nodig is voor 2023, in plaats van de 2,63% waarmee in de Programmabegroting gerekend is. Daarom wordt nu aan het Algemeen Bestuur van de GGD NOG voorgesteld om, voor deze hogere indexering, een begrotingswijziging door te voeren voor de Programmabegroting 2023.

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen moet verhogen van de inwonerbijdrage door een gemeenschappelijke regeling zoals de GGD, worden voorgelegd aan de gemeenteraden zodat de raden – desgewenst – een zienswijze kunnen indienen. De raad heeft tot 24 oktober 2022 de gelegenheid een zienswijze hierover in te dienen bij de GGD.

Voorstel
Geen zienswijze in te dienen tegen de aanpassing van de indexering van de inwonerbijdrage 2023 van de GGD Noord- en Oost Gelderland naar 5,89%.

Relatie met (huidig) beleid
N.v.t.

Beoogd(e) effect(en)
Een realistische indexering van de inwonerbijdrage GGD NOG voor 2023.

Argumenten
Gemeenten hebben meer zekerheid en duidelijkheid over de inwonerbijdrage aan de GGD en komen niet voor onverwachte kosten van de GGD te staan.
De GGD wil voor zowel gemeenten als GGD zoveel mogelijk financiële duidelijkheid bieden in deze onzekere tijden. Mogelijk vallen de prijsstijgingen nog hoger uit dan de CPB-cijfers van maart 2022, of – minder waarschijnlijk – wat lager. Op dit moment is echter de stellige verwachting dat de indexering in de Programmabegroting 2023 te laag is en de GGD in 2023 op een tekort afstevent. De GGD acht het verstandig om hierop te anticiperen en toekomstige tegenvallers te voorkomen.

De GGD krijgt met de hogere indexering een reële begroting voor het jaar 2023, op basis waarvan de GGD zijn taken kan uitvoeren op het bestaande, afgesproken niveau.
Over de wijze waarop de index wordt berekend heeft het AB op 21 november 2019 een besluit genomen. De berekening baseert de GGD op de cijfers van het Centraal Planbureau (CPB). Het CPB heeft in 2021 geen decembercijfers gegeven, zodat in de Programmabegroting noodgedwongen de cijfers uit de septembercirculaire voor het gemeentefonds 2021 zijn gehanteerd. In maart 2022 heeft het CPB nieuwe cijfers gepubliceerd. Door prijsstijgingen en inflatie komt de index voor 2023 uit op 5,89%. Dit is ruim hoger dan de raming van 2,63% die bij het opstellen van de Programmabegroting 2023 is gehanteerd. Daarmee verwacht de GGD een negatief saldo voor het jaar 2023.

Door nu de index bij te stellen worden schoksgewijze verhoging van de index voor 2024 voorkomen.
Met dit voorstel wordt een indexering voorgesteld die recht doet aan de reële kostenontwikkeling. Als de index voor 2023 niet wordt bijgesteld maar de werkelijke kosten wel aanmerkelijk meer stijgen, dan komt er voor het jaar 2024 een extra hoge indexering. De GGD geeft de voorkeur aan een zoveel mogelijk geleidelijke ontwikkeling die past bij de reële kosten.

De gemeenten ontvangen compensatie voor de kostenstijgingen.
De CPB-cijfers, waarop de indexering van de kosten van de GGD is gebaseerd, worden ook gebruikt voor de indexering van het gemeentefonds. De hogere CPB-cijfers zijn meegenomen in het accres van het gemeentefonds.

Kanttekeningen

De hogere index zorgt voor hogere kosten voor de gemeenten.
De keuze kan ook zijn om af te wachten en achteraf een oplossing te zoeken. De kosten voor de gemeenten worden inderdaad hoger. Daar staat tegenover dat de gemeenten ook een hogere bijdrage uit het gemeentefonds ontvangen. De CPB cijfers worden ook gebruikt voor de indexering van het gemeentefonds. De keuze kan ook zijn om de ontwikkelingen af te wachten. De GGD geeft er echter de voorkeur aan om zo veel mogelijk duidelijkheid en zekerheid te bieden. De middelen van de hogere index wil de GGD apart zetten zodat deze gericht kunnen worden ingezet om daadwerkelijke kostenstijgingen op te vangen. Voor zover dit niet nodig blijkt te zijn, dan kunnen deze middelen terugvloeien naar de gemeenten.

De inflatiecijfers kunnen nog verder stijgen.
De ontwikkeling van de prijzen zijn op dit moment onduidelijk. Door de oorlog in Oekraïne zijn er veel onzekerheden. Dit is echter niet alleen het probleem van de GGD of de gemeenten maar van heel Nederland. Daarnaast zijn voor GGD NOG de gevolgen van de cao gemeenten/SGO vanaf 2023 belangrijk omdat een groot deel van de uitgaven personeelslasten betreffen. Als de prijzen verder stijgen, dan gaat de GGD in overleg met de gemeenten op zoek naar mogelijke oplossingen.

De index is een raming die ook lager kan uitvallen.
Voor het begrotingsjaar 2023 legt de GGD verantwoording af in de bestuursrapportage. Mocht de daadwerkelijke kostenstijging lager uitvallen, dan presenteert de GGD dit voordeel in de bestuursrapportage en beslist het Algemeen Bestuur hoe dit voordeel wordt bestemd. De inzet van de GGD is echter om de gemeenten zoveel mogelijk duidelijk te bieden over de te verwachten inwonerbijdrage. Verder wordt een eventuele lagere kostenstijging gecorrigeerd in de indexering voor de inwonerbijdrage vanaf 2024.

Conclusie:
Gezien de ontwikkelingen door prijsstijgingen en inflatie is het bijstellen van de indexering realistisch. Door deze verhoging nu al door te voeren wordt richting de begroting van 2024 een groot naschokeffect voorkomen. De gemeenten ontvangen in het gemeentefonds compensatie voor de kostenstijgingen. Mocht achteraf blijken dat de indexering lager uitvalt zal dit door de GGD inzichtelijk gemaakt worden en kan het AB over de bestemming hiervan besluiten.

Voorgesteld wordt om in te stemmen met dit voorstel en aldus geen zienswijze in te dienen.

Financiële aspecten/risico's
De verhoging van de indexering betekent voor Winterswijk dat de inwonerbijdrage met € 16.476 stijgt. In het raadsvoorstel van mei 2022 was rekening gehouden met een inwonerbijdrage 2023 van € 507.186.
Als de nieuwe indexering van de inwonerbijdrage in november 2022 in het AB GGD wordt vastgesteld, wordt de inwonerbijdrage 2023 voor Winterswijk € 523.662.

Deze hogere lasten worden meegenomen in het voorstel voor de gemeentelijke begroting 2023.

Juridische aspecten/wet- en regelgeving
Het Algemeen Bestuur GGD besluit over de begroting en begrotingswijzigingen (budgetrecht). Voordat het AB een besluit mag nemen, moeten verhogingen van de inwonerbijdrage voor een zienswijze worden voorgelegd aan de gemeenteraden (zie art. 35 Wet gemeenschappelijke regelingen en art. 21 Gemeenschappelijke Regeling GGD NOG). De - per 1 juli 2022 gewijzigde - Wgr bepaalt dat de zienswijzentermijn 12 weken is (tot dan 8). Ook is de GGD als dagelijks bestuur na 1 juli 2022 verplicht naar de raden te reageren op de zienswijzen, vóórdat het Algemeen Bestuur de begroting of begrotingswijzing vaststelt.

Aspecten van duurzaamheid
N.v.t.

Communicatie/betrokkenenparagraaf
N.v.t.

Vervolgprocedure/evaluatie
Uw gemeenteraad beslist, gehoord de Algemene raadscommissie, in de vergadering van 22 september 2022 over dit voorstel. Vervolgens wordt in november 2022 in de vergadering van het AB GGD NOG de nieuwe indexering van de inwonerbijdrage 2023 vastgesteld.

Winterswijk, 23 augustus 2022

Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

De secretaris, de burgemeester,

S.M.H. Weir B.J.J. Bengevoord